

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

(بازنگری شده)

دوره: دکتری

رشته: زیست‌شناسی گیاهی - سلولی و تکوینی

گروه: علوم پایه

مصوبه جلسه شماره ۸۵ مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۰۷

کمیسیون برنامه‌ریزی آموزشی

بسم الله الرحمن الرحيم

عنوان برنامه: زیست شناسی گیاهی - سلولی و تکوینی

- برنامه درسی بازنگری شده دوره دکتری رشته زیست شناسی گیاهی - سلولی و تکوینی در جلسه شماره ۸۵ مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۰۷ کمیسیون برنامه ریزی آموزشی تصویب شد.
- برنامه درسی بازنگری شده دوره دکتری رشته زیست شناسی گیاهی - سلولی و تکوینی از تاریخ ۱۳۹۵/۰۹/۰۷ جایگزین برنامه درسی دوره دکتری رشته زیست شناسی - سلولی و تکوینی گیاهی مصوب جلسه شماره ۲۵۴ مورخ ۱۳۷۶/۱۱/۱۹ شورای عالی برنامه ریزی می شود.
- برنامه درسی مذکور از تاریخ ۱۳۹۵/۰۹/۰۷ برای تمامی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی کشور که طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می کنند برای اجرا ابلاغ می شود.
- این برنامه درسی از تاریخ ۱۳۹۵/۰۹/۰۷ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن قابل بازنگری است.

عبدالرحیم نوهدابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

مشخصات کلی

برنامه آموزشی و سرفصل درس های

دوره دکتری

زیست شناسی گیاهی - سلولی و تکوینی

(Plant Biology-Cell and Developmental Biology)

فهرست عنوان

	عنوان
صفحه	
۵	فصل اول: مشخصات دوره دکتری زیست شناسی گیاهی-سلولی و تکوینی
۱	-۱- مقدمه:
۱	-۲- تعریف و هدف:
۱	-۳- طول دوره و شکل نظام:
۱	-۱- مرحله آموزشی:
۱	-۲- مرحله پژوهشی
۶	الف- مرحله تدوین طرح پژوهشی رساله (پروپوزال) و دفاع از پروپوزال
۶	ب- ثبت موضوع رساله دکتری دوره و شکل نظام:
۶	ج- انجام و پیشرفت کار پژوهشی:
۶	د- فرصت مطالعاتی:
۷	ه- دفاع از رساله
۷	-۴- تعداد واحد های درسی
۷	-۵- نقش و توانانی دانش آموختگان
۸	-۶- ضرورت و اهمیت رشته
۸	-۷- شرایط گزینش دانشجو
۹	فصل دوم: جدول درس های تخصصی دوره دکتری زیست شناسی گیاهی- سلولی و تکوینی
۱۱	فهرست و جداول درس ها:
۱۳	فصل سوم: سرفصل درس های تخصصی دوره دکتری زیست شناسی گیاهی- سلولی و تکوینی

فصل اول

مشخصات دوره دکتری
زیست شناسی گیاهی - سلولی و تکوینی

فصل اول: مشخصات کلی دوره دکتری رشته زیست شناسی گیاهی- سلولی و تکوینی

۱-۱- مقدمه:

دوره دکتری رشته زیست شناسی گیاهی- سلولی و تکوینی به منظور تربیت افراد متخصص و پژوهشگر در زمینه‌های مورد نیاز مراکز تحقیقاتی و تیز تأمین اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. نیاز روز افزون کشور به به دانشآموختگان مسلط به رشته زیست شناسی گیاهی- سلولی و تکوینی که قابلیت استفاده از آن را برای حل مشکلات و نوآوری در این رشته داشته باشند، توجه به این رشته و بازنگری دروس و سرفصل‌های مربوطه را ایجاب نموده است. کمیته علوم زیستی شورای عالی برنامه ریزی درسی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با همکاری متخصصین و اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های مختلف مجری این رشته، برنامه دوره دکتری رشته زیست شناسی گیاهی- سلولی و تکوینی را با مشخصات زیر تدوین نموده است.

۱-۲- تعریف و هدف

دوره دکتری رشته زیست شناسی گیاهی- سلولی و تکوینی از دوره‌های نظام آموزش عالی است که هدف آن تربیت افراد متخصص و متعدد آشنا به مفاهیم بنیادی زیست شناسی گیاهی- سلولی و تکوینی است که با گذرانیدن درس‌های تخصصی بتوانند نیازهای مراکز آموزش عالی، پژوهشی، تولیدی و خدماتی به نیروهای متخصص در زمینه‌های مذکور را برطرف نمایند.

۱-۳- طول دوره و شکل نظام

طول دوره دکتری رشته زیست شناسی گیاهی- سلولی و تکوینی ۸ نیمسال است که با موافقت شورای تحصیلات تكمیلی دانشکده تا یک نیمسال دیگر می‌تواند افزایش یابد. مقررات و قوانین مربوطه طبق آین نامه کلی پذیرش دانشجوی دکتری مصوب وزارت علوم می‌باشد. هر سال تحصیلی شامل دو نیمسال و هر نیمسال ۱۶ هفته کامل آموزشی است. برای هر واحد درس نظری در هر نیمسال ۱۶ ساعت و برای هر واحد عملی ۳۲ ساعت منظور شده است.

دوره دکتری زیست شناسی گیاهی- سلولی و تکوینی به دو مرحله آموزشی و پژوهشی تقسیم می‌شود:

۱-۳-۱ مرحله آموزشی: این مرحله شامل حداقل ۲ و حداکثر ۴ نیمسال تحصیلی است که پس از پذیرفته شدن دانشجو آغاز می‌شود. هدف این مرحله افزایش اطلاعات علمی دانشجو به منظور آمادگی برای استفاده از آخرین دستاوردهای علمی و تبدیل آنها به فناوری می‌باشد. مرحله آموزشی از زمان پذیرفته شدن دانشجو آغاز شده و با امتحان جامع پایان می‌یابد.

در امتحان جامع، شورای تحصیلات تکمیلی به پیشنهاد استاد راهنمای، هیأت داوران را جهت ارزیابی معلومات دانشجو تعیین می‌نماید. امتحان جامع می‌تواند تنها بصورت کتبی (۲ یا ۳ درس یا مبحث درسی به انتخاب شورای تحصیلات تکمیلی طبق آین نامه کلی پذیرش دانشجوی دکتری مصوب وزارت علوم) و یا آزمون کتبی و مصاحبه شفاهی برگزار

شود. شرط موفقیت دانشجو در امتحان جامع کسب نمره حداقل ۱۵ از ۲۰ در هر ماده امتحانی کتبی با میانگین کل حداقل ۱۶ و نیز کسب نمره حداقل ۱۵ در مصاحبه شفاهی می‌باشد. در صورت یک قسمتی بودن امتحان جامع، میانگین نمرات کتبی درس‌ها تعیین کننده نمره نهایی امتحان جامع خواهد بود و در صورت دو قسمتی بودن امتحان جامع، نمره نهایی امتحان جامع بر اساس ۶۰ درصد نمره کتبی و ۴۰ درصد نمره امتحان شفاهی تعیین خواهد شد. چنانچه دانشجو در امتحان جامع موفق نباشد فقط یک بار دیگر برای شرکت و موفقیت در آزمون جامع فرصت خواهد داشت. لازم به ذکر است که امتحان جامع ۲ بار در سال (اردیبهشت و آبان ماه هر سال) برگزار می‌شود.

۲-۳-۱ مرحله پژوهشی: مرحله پژوهشی پس از مرحله آموزشی آغاز می‌شود و با تدوین رساله و دفاع از آن پایان می‌پذیرد و به مراحل زیر تقسیم می‌شود:

الف- مرحله تدوین طرح پژوهشی رساله (پروپوزال) و دفاع از آن:

دانشجو پروپوزال خود را که در چارچوب موضوعات مرتبط با زیست‌شناسی گیاهی- سلولی و تکوینی می‌باشد با راهنمایی استاد راهنما تدوین نموده و تا پایان نیمسال چهارم تحصیلی فرصت دارد تا در حضور هیأت داوران پروپوزال خود را ارائه نماید. هیأت داوران به پیشنهاد استاد راهنما و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده انتخاب می‌شوند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از موضوع رساله خود، هیأت داوران تاریخی را برای اصلاحات لازم و دفاع مجدد از پروپوزال تعیین می‌نماید.

ب- ثبت موضوع رساله دکتری:

در صورت تایید هیأت داوران، موضوع رساله دانشجو رسماً توسط دانشکده ثبت و به اطلاع استاد یا استادان راهنما، استاد یا استادان مشاور و دانشجو رسانده می‌شود. تاریخ آغاز رسمی مرحله پژوهشی دوره دکتری ثبت موضوع رساله در دانشکده است.

ج- انجام و پیشرفت کار پژوهشی:

در این مرحله دانشجو کارهای پژوهشی خود را جهت دستیابی به اهداف تعریف شده در پروپوزال انجام می‌دهد. دانشجو موظف است هر شش ماه یک بار از تاریخ تصویب موضوع رساله، دستاوردهای خود را در حضور استاد(استادان) راهنما و مشاور و نماینده شورای تحصیلات تکمیلی ارائه نموده و به پرسش‌های حاضرین پاسخ دهد. صور تجلیسه گزارش پیشرفت هر مرحله در پرونده دانشجو درج می‌شود.

د- فرصت مطالعاتی:

توصیه می‌شود دانشجوی دوره دکتری برای کسب تجربه بیشتر، آشنایی با ساختار پژوهشی کشورهای توسعه یافته و انجام بخشی از رساله خود در یک دانشگاه یا مرکز معتبر، فرصت مطالعاتی خود را در دانشگاه‌های معتبر خارجی و یا صنایع معتبر داخلی یا خارجی و در راستای پروپوزال مصوب خود بگذراند. برای استفاده از فرصت مطالعاتی، دانشجو باید امتحان جامع و دفاع از پروپوزال خود را با موفقیت سپری کرده و حداقل ۵۰ درصد در کارهای پژوهشی خود پیشرفت داشته باشد.

۵- دفاع از رساله:

شرط دفاع از رساله دکتری انجام کلیه موارد پیش بینی شده در پروپوزال مصوب با تایید استاد راهنما و شورای تحصیلات تكمیلی و احراز شرط زیر است:

۱- چاپ یا اخذ پذیرش حداقل یک مقاله علمی پژوهشی در مجلات معتبر WOS (JCR) به نام دانشجو و استاد راهنما (و استادان مشاور)، حاصل از نتایج پژوهش‌های انجام گرفته بر اساس پروپوزال دانشجو.

۲- تدوین رساله و تکمیل و تائید فرم اعلام کفایت رساله توسط استاد راهنما.

شورای تحصیلات تكمیلی، رساله دانشجو را جهت داوری به یکی از اعضای هیأت علمی متخصص مرتبط با زمینه پژوهشی رساله در داخل یا خارج از دانشکده یا موسسه ارسال می‌نماید. این داور نباید از میان افرادی باشد که نام ایشان به عنوان همکار پژوهشی در مقاله مستخرج از رساله دانشجو وجود دارد. پس از تأیید کیفیت رساله و اعلام بلامانع بودن دفاع از رساله توسط داور، شورای تحصیلات تكمیلی، هیأت داوران را جهت برگزاری جلسه دفاع از رساله تعیین می‌نماید. هیأت داوران متشکل از استاد (استادان) راهنما و مشاور، ۲ نفر داور داخلی، ۲ نفر داور خارجی و نماینده تحصیلات تكمیلی دانشکده می‌باشد.

دفاع از رساله در جلسه‌ای عمومی برگزار می‌گردد و دانشجو به سوالات هیأت داوران و سایر حاضران در جلسه پاسخ می‌دهد. سپس هیأت داوران، جلسه محترمانه خود را به منظور اعلام نظر نهائی تشکیل و در مورد تأیید یا عدم تأیید رساله اظهار نظر می‌نماید. در صورت عدم تأیید، هیأت داوران در مورد نحوه ادامه کار دانشجو تصمیم گیری می‌کنند.

۱-۴- تعداد واحدهای درسی

تعداد واحدهای درسی دوره دکتری زیست شناسی گیاهی- سلولی و تکوینی ۳۶ واحد و به شرح زیر است:

درس های نظری تخصصی	۱۴	واحد
رساله	۲۲	واحد

درس های دوره دکتری زیست شناسی گیاهی- سلولی و تکوینی ۱۴ واحد شامل حداقل ۸ واحد از جدول شماره ۱ درس های تخصصی و حداقل ۶ واحد از جدول شماره ۲ درس های تخصصی می‌باشد. دانشجو با نظر استاد راهنما، ۱۴ واحد درسی را ترجیحاً در ۲ نیمسال و حداقل در ۳ نیمسال از بین واحدهای درسی ارائه شده انتخاب می‌نماید.

موضوع رساله باید به نحوی انتخاب شود که در محدوده موضوعات مرتبط با رشته زیست شناسی گیاهی- سلولی و تکوینی باشد و حتی الامکان در راستای حل مشکلات کشور تعریف گردد. رساله باید دارای جامعیت باشد به نحوی که در زمینه تحقیقی که دانشجو انجام می‌دهد، دستاوردهای قابل ملاحظه‌ای را به همراه داشته باشد.

۱-۵- نقش و توانائی دانش آموختگان

- دانش آموختگان این رشته در زمینه های مشروع زیر مهارت داشته و می توانند نقش و توانائی خود را ایفا نمایند.
- تامین اعضای هیات علمی و رفع نیازهای آموزشی و پژوهشی موسسات آموزش عالی کشور
 - ارائه خدمات تخصصی به عنوان افراد متخصص در وزارت خانه ها، سازمانها و موسسات پژوهشی مرتبط با حفاظت محیط زیست، منابع طبیعی، مراکز ذخایر ژنتیکی کشور، موزه های علوم طبیعی، فضای سبز سازمان شهرداری، صنایع غذائی و داروئی، موسسات مرتبط با زیست فناوری
 - مشاوره های تخصصی در صنایع تولیدی مرتبط با کشت و تکثیر گیاهان و صنایع داروئی و کشاورزی
 - ایجاد اشتغال از طریق تاسیس شرکت های دانش بنیان در زمینه های زیست شناسی گیاهی- سلولی و تکوینی از جمله تولید گیاهان داروئی، زینتی و صنعتی

۱-۶- ضرورت و اهمیت رشته

با توجه به نقش انکار ناپذیر گیاهان در ابعاد مختلف زندگی بشر از غذا و پوشак گرفته تا انواع داروهای غیر سنتزی و سوخت، ضرورت مطالعه وسیع و دقیق جنبه های مختلف گیاهان بر کسی پوشیده نیست، به علاوه با توجه به نقش گیاهان به عنوان موجودات تولیدکننده در بوم سازگان ها و با عنایت به نقش بسیار حیاتی گیاهان در تصفیه هوای کره زمین، مطالعه آنها برای شناخت هر چه بهتر بوم سازگان ها و زندگی بشر اهمیت زیادی دارد. در این راستا تحقیقات زیست شناسی گیاهی- سلولی و تکوینی در جهان در حال توسعه روزافزون است و دستاوردهای چنین تحقیقاتی برای توسعه و استقلال کشور بسیار ضروری و انکار ناپذیر است.

لذا ضرورت تربیت افرادی که با تسلط بر دانش زیست شناسی گیاهی- سلولی و تکوینی و علوم دیگر مرتبط بتوانند به عنوان نیروهای متخصص نیاز های تخصصی مراکز آموزشی و پژوهشی کشور را تامین نمایند بسیار محزز است.

۱-۷- شرایط گزینش دانشجو

داوطلبان تحصیل در دوره دکتری زیست شناسی گیاهی- سلولی و تکوینی علاوه بر داشتن شرایط عمومی دوره های دکتری که در آئین نامه مربوط ذکر شده است باید در یکی از گرایش های دوره کارشناسی ارشد رشته علوم گیاهی، زیست شناسی گیاهی یا یکی از رشته های مجموعه علوم زیستی دانشگاه های مورد تأیید وزارت علوم تحقیقات و فناوری دانش آموخته شده باشند.

فصل دوم

فهرست و جداول درس ها

فصل دوم: فهرست و جداول درس ها

درس های تخصصی:

این درس ها شامل حداقل ۱۴ واحد است. دانشجویان بایستی حداقل ۶۰ درصد درس های تخصصی (۸ واحد درسی) خود را از میان درس های تخصصی جدول شماره ۱ اخذ نمایند. این درس ها تکمیل کننده درس های ارائه شده در دوره کارشناسی ارشد است و با هدف تضمین جامعیت علمی و ارائه حداقل های مطالب علمی و توانایی های لازم برای دانشجویان دوره دکتری رشته زیست شناسی گیاهی- سلولی و تکوینی است.

۴۰ درصد بقیه درس های تخصصی (۶ واحد درسی)، متناسب با علاقه دانشجویان، زمینه تخصصی و کاری استاد راهنمای و امکانات دانشگاه ارائه خواهد شد. دانشجویان می توانند این ۶ واحد درسی را از میان درس های تخصصی جدول شماره ۲ اخذ نمایند. هدف از این درس ها ضمن افزایش توانایی تخصصی و علمی دانشجویان در زمینه های مرتبط با موضوع رساله، آشنا نمودن آنها با زمینه های متنوع دیگر رشته تخصصی می باشد. لازم به ذکر است اخذ ۴۰ درصد مابقی درس های تخصصی تا سقف ۶ واحد از جدول شماره ۱ نیز میسر است. به علاوه با پیشنهاد استاد راهنمای تصویب شورای تحصیلات تکمیلی گروه، اخذ ۴ واحد از ۴۰ درصد مابقی درس های تخصصی از درس های دکتری سایر رشته های مرتبط علوم زیستی نیز میسر می باشد.

رساله:

رساله معادل ۲۲ واحد می باشد. در بخش رساله دانشجویان دوره به بررسی یک موضوع در زمینه های مرتبط با زیست شناسی گیاهی- سلولی و تکوینی و برای کسب مهارت لازم متناسب با این رشته خواهند پرداخت. لازم است تا موضوع رساله باید دارای نوآوری باشد و تا حد امکان در راستای رفع نیاز کشور و با اولویت مسائل موجود در سطح کلان ملی، منطقه ای و بومی تعریف گردد.

فهرست درس های تخصصی:

فهرست درس های تخصصی دوره دکتری رشته زیست شناسی گیاهی- سلولی و تکوینی در جدول های شماره ۱ و ۲ ارائه شده است.

جدول شماره ۱ درس های تخصصی دوره دکتری رشته زیست شناسی گیاهی- سلولی و تکوینی

ردیف	نام درس	تعداد واحد						ساعت	پیش نیاز یا زمان	ارائه درس
		نظری	عملی	نظری	عملی	نظری	جمع			
۱	یاخته شناسی گیاهی پیشرفته	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۲	زیست شناسی تکوینی گیاهی پیشرفته	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۳	رویان شناسی و رویان زائی در گیاهان	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۴	ژنتیک تکوینی گیاهی	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۵	تکوین گیاهی مولکولی	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۶	تنش ها و تکوین گیاهی	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۷	کشت سلول، بافت و پروتوبلاست گیاهی	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
جمع										
- ۲۲۴										

تشخیص و تائید ۸ واحد این جدول بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده یا گروه تخصصی است.

جدول شماره ۲ درس های تخصصی دوره دکتری رشته زیست شناسی گیاهی- سلولی و تکوینی

ردیف	نام درس	تعداد واحد						ساعت	پیش نیاز یا زمان	ارائه درس
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع			
۱	گرده شناسی پیشرفته	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۲	بافت شناسی و اندام شناسی در گیاهان	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۳	تولید مثل در گیاهان	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۴	فیزیولوژی نمو در گیاهان	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۵	تنظیم کننده های رشد گیاهی	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۶	تمایز و اندام زائی در گیاهان	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۷	زیست فناوری گیاهی	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۸	رنتیک مولکولی گیاهی	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۹	بیوانفورماتیک گیاهی	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۱۰	مباحث جدید در زیست شناسی سلولی و تکوینی گیاهی	-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	-	-
۱۱	سمینار	-	-	-	۲	-	۲	-	-	-
	جمع	-	۳۲۰	-	۳۲۰	۲۲	-	۲۲	-	-

فصل سوم

سرفصل‌های

درس‌های دوره دکتری

زیست‌شناسی گیاهی - سلولی و تکوینی

یاخته شناسی گیاهی پیشرفته				فارسی	عنوان		
Advanced Plant Cytology				انگلیسی	درس		
دروس پیش‌نیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد		نوع واحد			
ندارد	۳۲	۲	تخصصی			پایه	
			عملی	نظری *	عملی	نظری	
	آموزش تکمیلی عملی: ندارد			جبرانی			
	سفر علمی: ندارد			عملی			
	کارگاه: ندارد			نظری			
	آزمایشگاه: ندارد			عملی			
سمینار: دارد							

اهداف کلی درس:

هدف این درس آشنایی دانشجویان دوره دکتری با زیست زائی، فراساختار، تنظیم ژنتیکی، ارتباط و عملکرد اندامک‌های مختلف سلول و نیز چرخه سلولی و چگونگی تنظیم آن است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس می‌توانند ضمن آشنا شدن با فراساختار اندامک‌های سلول می‌توانند انواع سلول‌های مختلف گیاهی و سازمان‌بایی اندامکی آنها را در سطح مولکولی و بیوشیمیابی توضیح دهند و کاربرد و تنظیم ژنتیکی سلول‌های مختلف در رشد و نمو گیاهان را شرح دهند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

- دیواره سلولی: ترکیب دیواره در گروه‌های مختلف گیاهان، ساختار و عملکرد دیواره در گروه‌های مختلف گیاهان، بیوسنتر دیواره‌های سلولی اولیه و ثانویه، شبکه‌های دیواره‌ای در دیواره‌ای اولیه و ثانویه، نقش ذخیره‌ای دیواره‌ها، انواع رشد دیواره، تغییرات دیواره طی رشد، پروتئین‌های دیواره و نقش آنها در رشد و نمو، تنظیم ژنتیکی دیواره سلولی اولیه و ثانویه، نقش فاکتورهای رونویسی در دیواره‌های ثانویه، تنظیم ژنتیکی الگوبندی دیواره سلولی در آوندهای چوبی و آبکشی

- اسکلت سلولی: ساختار، سازمان‌دهی و عملکرد، نقش اسکلت سلولی در تقسیم سلولی و رشد و نمو گیاه، برهم‌کنش بین غشاها درونی (endomembranes) و اسکلت سلولی

- سیستم غشاها درونی (endomembranes)، ساختار و عملکرد، نقش pH در غشاها درونی

- چرخه سلولی و مریستم‌ها، اجزای مولکولی چرخه سلولی (کینازها، فسفاتازها، سایکلین‌ها و مهارکننده‌ها)، تنظیم ژنتیکی چرخه سلولی، کنترل پیشرفت از طریق چرخه سلولی، کنترل چرخه سلولی طی نمو

- واکوئل: تنوع ساختار و عملکرد واکوئل‌ها، زیست زائی واکوئل‌ها، کدهبندی پروتئین‌های ذخیره‌ای واکوئل در مسیر وابسته و مستقل از گلتری، علائم و گیرنده‌های دسته‌بندی (Sorting) واکوئلی، نقش واکوئل‌ها در مرگ برنامه‌ریزی سلول‌ها، نقش دفاعی واکوئل‌ها
- میتوکندری: ویژگی‌های بیوشیمیایی و زنتیکی میتوکندری‌های گیاه، برهمکنش‌های درون اندامکی میتوکندری‌ها به ویژه با هسته و پلاستید، بیان رن میتوکندری‌ایی، تقسیم میتوکندری‌ایی، وراثت جنسی میتوکندری‌ها، زیست زائی و پروتئولیز میتوکندری‌ها
- پلاستیدها: استرومیول‌ها (خاستگاه، ساختار و عمل)، نقش استرومیول‌ها در تبادل پروتئین، زیست زائی و حفظ پلاستیدها، ساختار و نمو انواع پلاستیدها و تنظیم زنتیکی آنها، کنترل تقسیم پلاستیدها، برهمکنش پلاستیدها و هسته، تقسیم پلاستیدها، وراثت جنسی پلاستیدها، پروتئولیز پلاستیدها
- هسته: مرور تاریخی، تمایز ریخت‌شناختی؛ نقش هستک در سازمان یابی کروموزوم؛ پوش هسته‌ای؛ ساختار، عملکرد و برهمکنش‌های پروتئینی، منافذ هسته‌ای؛ ساختار، عملکرد و دینامیک؛ نوکلتواسلکتون در گیاهان؛ سازمان یابی عملکردی رشته‌ها (فیلامنت‌ها در هسته)؛ ژنومیکس و ساختار کروماتین؛ موقعیت هتروکروماتین و معماری هسته‌ای؛ تلومرها در میوز گیاهان؛ ساختار، دینامیک و عملکرد آنها؛ نقش منافذ هسته‌ای در همزیستی و دفاع در برابر بیماری‌زا

روش ارزیابی:

پیروزه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون‌های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

- 1.Bassett L. 2007. Regulation of Gene Expression in Plants: The Role of Transcript Structure and Processing. Springer Science & Business.
- 2.Beck C.B. 2010. An introduction to plant structure and development. Plant anatomy for the Twenty-first Century, Cambridge University Press.
- 3.Bock R. 2008. Cell and Molecular Biology of Plastids, Springer-Verlag Berlin Heidelberg
- 4.Crang R. and Vassilyev A. 2003. Plant Anatomy. McGraw-Hill. CD of images.
- 5.Daniell H. and Chase C. 2004. Molecular Biology and Biotechnology of Plant Organelles, Chloroplasts and Mitochondria , Springer.
- 6.Dashek WV and Miglani GS. 2017. Plant Cells and Their Organelles, Wiley-Blackwell
- 7.Evans D, Graumann K, Bryant JA. 2013, Plant Nuclear Structure, Genome Architecture e and Gene Regulation, Annual Plant Reviews, Volume 46 Wiley-Blackwell, 290 pages.
- 8.Evert RF.2006. Esau's Plant Anatomy. 3rd ed. Wiley-Interscience
- 9.Evert R.F. and Eichhorn, S.E. 2013. Raven Biology of Plants, 8th ed. W.H. Freeman & Co
- 10.Jones R., Ougham H, Thomas H and Waaland S. 2013. The molecular life of plants, John Wiley & Sons, Ltd.
- 11.Liu B. 2011 The Plant Cytoskeleton, Springer Science+Business Media, LLC
- 12.Noguchi T, Kawano S, et al. 2014. Atlas of Plant Cell Structure by Tetsuko Noguchi and Shigeyuki Kawano Publisher: Springer.
- 13.Spector DL and Misteli T. 2011. The Nucleus. Cold Spring Harb Perspect Biol.

زیست شناسی تکوینی گیاهی پیشرفته				فارسی	عنوان
Advanced Plant Developmental Biology				انگلیسی	درس
نوع واحد					
دروس پیشتياز	تعداد ساعت	تعداد واحد	تخصصي	جبراني	پايه
ندارد	۳۲	۲	عملی	نظری	عملی
			آموزش تكميلی عملی: ندارد		
			سفر علمی: ندارد		
			کارگاه: ندارد		
			آزمایشگاه: ندارد		
			سمینار: دارد		

اهداف کلی درس:

هدف این درس آشنائی دانشجویان دوره دکتری با ویژگی های اختصاصی و مراحل تکوین گیاه و همچنین سازوکارهای های کنترل کننده این مراحل با تاکید بر مبانی مولکولی در گیاهان است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس می توانند سازوکارهای فرایند های تمایز و تکوین در گیاهان را توضیح داده و با کاربردهای این علم آشنا شوند.

۱- سازوکار های سلولی و مولکولی در مراحل تکوینی گیاهان

۲- مبانی سلولی و مولکولی تمایز:

سازمان دهی مریستم های انتهایی در ساقه و ریشه، تنظیم بیان زن های دخیل در تکوین، چگونگی دریافت و اعمال عوامل خارجی در رشد و نمو، اثر القا کننده ها بر بیان و تغییر زن های هدایت کننده پدیده های نموی، اثر هورمون ها بر کنترل بیان زن، سازوکار های زنتیکی و علامت دهی تمایز و رشد و نمو

۳- تمایز و تعیین سرنوشت سلول ها:

تمایز سلولی و عوامل موثر بر آن ، فرایند سلول های بنیادی در ساقه، ریشه و برگ، سازوکار تمایز در سلول های کالوس ، تمایز در سیستم آوندی (آوند چوب و آبکش)

۴- زنتیک مولکولی تنظیم تکوینی: خاموشی RNA یا زن در گیاهان: مسیرهای خاموشی RNA، سازوکارهای خاموشی RNA، نقش (های) خاموشی RNA، RNA های کوچک (sRNA): انواع آنها و نقش آن در خاموشی

و تنظیم بیان ژن در گیاهان، متیله شدن DNA: نقش آن در سازمان دهی زنوم و بیان ژن در گیاهان، عوامل موثر در متیله شدن DNA، سازوکارهای های مولکولی در تنظیم اپی‌زنتیکی رشد و نمو گیاه
۵-فاکتورهای رونویسی (Transcription factors) و پروتئین‌های هوموباکس: ساختار و نقش آنها در نمو و تنظیم سرنوشت سلول

۶-مسیرهای گل‌دهی در گیاهان: ژن‌های دخیل در هر مسیر، تنظیم ژن‌های گل‌دهی، کنترل زمان گل‌دهی، نقش microRNAs و مرحله رویشی در کنترل زمان گل‌دهی، تنظیم اپی‌زنتیکی تحریک نمو گل، فاکتورهای MADS-box در نمو گل هرمافرودیت

۷-تغییر شکل و ساختار گل و تنظیم ژنتیکی آن، زیست‌شناسی مولکولی رنگیزه‌های گل، تنظیم رنگیزه‌دار شدن گل (کنترل رونویسی، ترارسانی علامت)

۸-نموده، سازوکارهای رسیدگی میوه

۹-نقش بست والدی (Parental imprinting) و نمو دانه: بیان مادری و پدری ژن‌های دخیل در نمو دانه، عوامل موثر در تنظیم بیان این ژن‌ها، انواع خواب دانه

۱۰-رویش دانه: متابولیسم نوکلئیک اسید، سنتر RNA و پروتئین، mRNAهای با عمر طولانی، متابولیسم پروتئین

۱۱-حریستم راس ساقه (SAM) و راس ریشه (RAM): تشکیل رویانی کنام‌های (Niches) سلول‌های بنیادی (Stem cell)، موقعیت آنها و ژن‌های دخیل در فعالیت آنها، نقش کروماتین در حفظ سلول بنیادی، ژن‌ها و عوامل تنظیم کننده SAM و RAM، خواب جوانه و تنظیم شروع رشد آن، تنظیم رشد ساقه، ریشه و برگ و ژن‌های دخیل در نمو آنها،

۱۲-کروماتین در پاسخ گیاه به تنفس: تغییرات اپی‌زنتیکی تنظیم کننده عملکرد زنوم برای سازگارشدن با تنفس، عوامل تغییر (بازسازی) دهنده کروماتین در پاسخ به تنفس

۱۳-تمایز و پلی‌پلوتیدی، کنترل تمایز سلول بوسیله تغییرات هیستون و متیله کردن DNA، رسیدگی، بیرونی و مرگ برنامه‌ریزی شده (آپوپتوز)

روش ارزیابی:

بروزه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون‌های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

- Bassett L. 2007. Regulation of Gene Expression in Plants: The Role of Transcript Structure and Processing. Springer Science & Business.
- Beck C.B. 2010. An introduction to plant structure and development. Plant anatomy for the Twenty-first Century, Cambridge University Press.

- 3.Bewley JD, Bradford KJ, Hilhorst HWM, Nonogaki H. 2013. Seeds: Physiology of Development, Germination and Dormancy, 3rd Edition, Springer Science & Business Media, LLC
- 4.Buvat, R. (1989) Ontogeny, Cell Differentiation and structure of vascular plants; Springer-Verlag.
- 5.Crang R. and Vassilyev A. 2003. Plant Anatomy. McGraw-Hill. CD of images.
- 6.Evert R.F. 2006. Esau's Plant Anatomy. 3rd ed. Wiley-Interscience.
- 7.Evert R.F. and Eichhorn, S.E. 2013. Raven Biology of Plants, 8th ed. W.H. Freeman & Co.
- 8.Hennig, L., Köhler, C. (2010) Plant Developmental Biology: Methods in Molecular Biology, Vol. 655; Humana Press.
- 9.Howell, S.H. (1998). Molecular Genetics of Plant Development. Cambridge University Press.
- 10.Inze, D. (2008) Cell cycle control and plant development; Springer.
- 11.Jones R., Ougham H, Thomas H and Waaland S. 2013. The molecular life of plants, John Wiley & Sons, Ltd
- 12.Leyser, O., Day, S. (2003) Mechanisms in Plant Development. Blackwell Publishing.
- 13.Lyndon, R.F. (1990) Plant Development, the cellular basis. Unwin Hyman Ltd.
- 14.McManus, M.T., Veit, B.E. (2002) Meristematic Tissues in Plant Growth and Development. Sheffield Academic Press (CRC Press).
- 15.Pua, E-C, Davery, M.R. (2010) Plant Developmental Biology - Biotechnological Perspectives, Volume 1; Springer.
- 16.Raghavan V. 1999. Developmental Biology of Flowering Plants, Springer Science & Business Media, LLC
- 17.Sussex, I.M. (1989). Patterns in Plant Development. Cambridge University Press.
- 18.Timmermans, M.C.P. (2010) Plant Development (Current Topics in Developmental Biology). Academic Press.

رویان شناسی و رویان زائی در گیاهان						فارسی	عنوان	
Embryology and Embryogenesis in Plants						انگلیسی	درس	
دروس پیشناز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد					
ندارد	۳۲	۲	تخصصی	جبرانی	پایه			
			عملی	نظری *	عملی	نظری	عملی	
	آموزش تکمیلی عملی: ندارد							
	سفر علمی: ندارد							
	کارگاه: ندارد							
	آزمایشگاه: ندارد							
	سمینار: دارد							

اهداف کلی درس:

هدف اصلی این درس آشنایی دانشجویان دکتری با مراحل رویانزایی در گروه های مختلف گیاهان و سازوکارهای سلولی و مولکولی رویانزایی در گیاهان است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس می توانند ضمن توضیح مراحل تشکیل رویان و تعیین منشا ساختارهای مختلف در گیاهان، سازوکارهای سلولی و مولکولی رویانزایی در گیاهان را توضیح دهند و کاربردهای این علم را بیان نمایند.

- ۱- ساختار و عملکرد اندام های گل، فاکتورهای زنتیکی و هورمونی کنترل کننده آنها.
- ۲- بساک، میکروسپورانز و دیواره آن، میکروسپورزایی، سیتوشیمی میوز، جنبه های فراساختاری و سیتوشیمی میکروسپور، دانه گرده (ساختار، فراساختار، سیتوشیمی، دوریختی اسپرم ها)، نر عقیمی سیتوپلاسمی، تنظیم زنتیکی نمو گرده
- ۳- تخمک، مگاسپورانز و اجزای آن، مگاسپورزایی و تراد مگاسپور، پوسته ها (ایدرم، تاپی و پارانشیم پوسته ای)، سایر ساختارهای ویژه تخمک (آریل، سد، بن، بند، هیپوستاز، پوستامنت، پودیوم)، کیسه رویانی و نمو آن، انواع کیسه رویانی، انتقال مواد در تخمک، تنظیم هورمونی و زنتیکی نمو تخمک و کیسه رویانی

۴- لقادم ضاعف: تاریخچه‌ی کشف، پدیده باروی (لقادم) ضاعف، بررسی نمایش ساختاری هسته‌های جنسی، نمونه‌های مدل برای مطالعه‌ی گردهافشانی و لقادم، مرحله پیش زامی (پروگامی) لقادم ضاعف، مجرای انتقال دهنده (راهنما) در مادگی، تشکیل و رشد لوله‌ی گرده، واحد زایای نر، پروگامی، بنو (شالازوگامی)

۵- انواع (تیپ‌های) لقادم ضاعف و چرخه سلوی (فرضیه میتوزی): همزامی (سین‌گامی)، لقادم سه‌تایی، انتقال سیتوپلاسمی طی لقادم، سازوکارهای‌های لقادم، سیتوشیمی لقادم، نیمزامی (همی‌گامی)، گردهافشانی و لقادم در گندمیان

۶- آندوسپرم و پریسپرم: انواع نمو آندوسپرم، تمایز سلوی در فرابر و آندوسپرم دانه‌های در حال تموم ذرت، تکامل (فرگشت) رویان‌زایی در گیاهان دانه‌دار و خاستگاه نموی و تاریخچه‌ی اولیه آندوسپرم، پریسپرم

۷- رویان: رویان‌زایی، مراحل نموی رویان و ساختار آن، تخم، پیش‌رویان، سوسپانسور (آویز یا بنداله)، نشان‌ویژگی‌های فراساختاری و عمکرد آویز، روپوست (اییدرم) رویان، هیپوفیز، اپی‌فیز، ریشه‌چه، محور روی لپه، لپه و تنوع در نمو دستگاه لپه‌ای، اصول رده‌بندی بوم‌شناختی (اکولوژیکی) رویان، رویان‌های کاهش یافته و تمایز نیافته، احتمال رده‌بندی گیاهان گلدار مطابق حضور کلروفیل در رویان، خاستگاه رویان تک‌لپه‌ای: یک عقیده (مفهوم) جدید

۸- انواع رویان‌زایی: اصول رده‌بندی انواع رویان

۹- جنبه‌های فراساختاری و بافت‌شناختی رویان‌زایی، جنبه‌های فیزیولوژیکی، بیوشیمیایی و ژنتیکی رویان‌زایی، خودکاری رویان، قطبیت و رویان‌زایی

۱۰- آنالیز ژنتیکی و مولکولی رویان‌زایی

۱۱- شبه‌رویان‌زایی: چند ریختی (پلی‌مورفیسم) رویان‌های جنسی و بدنی (سوماتیک) به عنوان ظهور یا نشانه‌ی مشابهت نموی آنها تحت شرایط طبیعی و در کشت بافت

۱۲- لقادم و بنیان‌گذاری میوه، علامت‌های هورمونی و خاموشی RNA silencing (RNA) طی بنیان‌گذاری میوه، مدل‌های رایج بنیان‌گذاری میوه، کنترل رسیدگی میوه، بکرمیوگی (پارتونوکاربی) در گیاهان، پراکندگی دانه، ناجوری ژنتیکی دانه‌ها، تکثیر دانه، موفقیت‌های تولید مثلی دانه، باروری بالقوه دانه، چند رویانی

۱۳- دانه و پوشش آن

۱۴- خفتگی و رویش دانه، ریخت‌شناسی و فیزیولوژی رویش دانه، لپه (اسکوتلوم) و نقش آن در رویش، تنظیم هورمونی رشد و نمو دانه‌رست

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	-	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

- 1.Batygina T.B. 2002. Embryology of Flowering Plants: Terminology and Concepts, Vol. 1: Generative Organs of Flower.
- 2.Batygina T.B. 2005. Embryology of Flowering Plants: Terminology and Concepts, Vol. 2: The Seed.
3. Batygina T.B. 2009. Embryology of Flowering Plants Terminology and Concepts Volume 3: Reproductive Systems.
- 4.Bewley JD, Bradford KJ, Hilhorst HWM, Nonogaki H. 2013. Seeds: Physiology of Development, Germination and Dormancy, 3rd Edition, Springer Science & Business Media, LLC.
- 5.Evert R.F., and Eichhorn, S.E. 2013. Raven Biology of Plants, 8th ed. W.H. Freeman & Co.
- 6.Franklin-Tong V.E. 2008. Self-Incompatibility in plants: Evolution, diversity, and mechanisms, Springer-Verlag Berlin Heidelberg
7. Glover B. J. 2007. Understanding Flowers and Flowering: An integrated approach, Oxford University Press.
- 8.Jones R., Ougham H, Thomas H and Waaland S. 2013. The molecular life of plants, John Wiley & Sons, Ltd.
- 9.Lersten NR. 2004. Flowering plant embryology with emphasis on economic species, Blackwell Publishing.
- 10.Ostergaard L. 2010. Fruit Development and Seed Dispersal (Annual plant reviews volume 38), Blackwell Publishing Ltd.
- 11.Jones R., Ougham H, Thomas H and Waaland S. 2013. The molecular life of plants, John Wiley & Sons, Ltd.
12. Ostergaard L. 2010. Fruit Development and Seed Dispersal (Annual plant reviews volume 38), Blackwell Publishing Ltd.
13. Pua EC, Davey.MR. 2010. Plant Developmental Biology - Biotechnological Perspectives, Volume 2, Springer-Verlag Berlin Heidelberg.
- 14.Raghavan, V.2007. Molecular Embryology of Flowering Plants - Cambridge University Press.
- 15.Raghavan V. 1999. Developmental Biology of Flowering Plants, Springer Science & Business Media, LLC.
- 16.Srivastava, L.M. 2002. Plant Growth and Development; Academic press.
- 17.Suárez, M.F., Bozhkov, P.V. 2008. Plant Embryogenesis; Humana Press

ژنتیک تکوینی گیاهی						فارسی	عنوان		
Plant Developmental Genetics						انگلیسی	درس		
دروس پیشناز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد						
ندارد	۳۲	۲	تخصصی		جبرانی	پایه			
			عملی	نظری «	عملی	نظری	عملی	نظری	
			آموزش تکمیلی عملی: ندارد						
			سفر علمی: ندارد						
	کارگاه: ندارد		آزمایشگاه: ندارد						
		سمینار: دارد							

اهداف کلی درس:

هدف اصلی این درس آشنایی دانشجویان دکتری با تنوع تکاملی پدیده‌های تکوینی در گیاهان است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس می‌توانند ضمن توضیح تنوع تکاملی پدیده‌های تکوینی در اندام‌های مختلف گیاهان، سازوکارهای ژنتیکی تکامل فنوتیپی را نیز شرح دهند.

۱- مقدمه

۲- چشم انداز و پارادایم تکامل و تکوین(Evo-Devo) در گیاهان

۳- زیست‌شناسی تکوینی تکاملی

۴- هتروتوپی و تکامل تکوین گیاهی

۵- تکامل درشت و تکامل ریز

۶- تئوری نرینگی منشا گل

۷- تکامل ریخت‌شناسی سازشی یاخته گلبرک

۸- مدل ABC در تکوین گل: نقش ژنهای MADS-box در منشا تکاملی گل‌ها

۹- گل‌های ارکیده: تکامل و تکوین مولکولی

۱۰- نقش ژنهای TCP در تکامل ویژگی‌های ریخت‌شناسی نهاندانگان

۱۱- تنوع و تکامل گل در بادنجانیان

۱۲- انتلاف تبارزائی، ریخت‌شناسی تکوینی و ژنتیک: مثال موردی در مورد تکامل گل آذین در گندمیان

۱۳- شناسایی ژنهای دخیل در تنوع تکاملی ریخت‌شناسی برگ

۱۴- تکامل پیکر گیاهان آوندی: رهیافت تبارزایشی

۱۵- فرضیه تلوم(Telome Theory)

- ۱۶- علائم تنظیمی شکل اندام های گیاهی
 ۱۷- تاریخ تکاملی برگ تک لپه ای ها
 ۱۸- دیاتومه ها: تکامل پیچیدگی ریخت زایشی در یک موجود تک سلولی
 ۱۹- شناسانی عوامل ژنتیکی تکامل فنوتیپ

پروردۀ	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری	-	-
	عملکردی	-	-

فهرست منابع:

- 1.Cronk, Q.C.B., Bateman, R.M., Hawkins, J.A (2002) Developmental genetics and plant evolution. Taylor and Francis.
- 2.Howell, S.H. (2000) Molecular Genetics of Plant Development. Cambridge University Press.
- 3.Fosket, D.E. (1994) Plant growth and development: a molecular approach. Academic Press.
- 4.Howell, S.H. (2000) Molecular Genetics of Plant Development. Cambridge University Press.
- 5.Murphy, T.M., Thompson, W.F. (1988) Molecular plant development. Prentice Hall
- 6.Pua, E-C, Davey, M.R. (2010) Plant Developmental Biology– Biotechnological Perspectives – Volume; Springer.
- 7.Westhoff, P. (1998) Molecular plant development: from gene to plant. Oxford University Press

منابع تکمیلی:

تکوین گیاهی مولکولی				فارسی	عنوان	
Molecular Plant Development				انگلیسی	درس	
دروس پیش‌نیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد			
ندارد	۳۲	۲	تخصصی	جبرانی	پایه	
			عملی	نظری*	عملی	
			آموزش تکمیلی عملی: ندارد			
			سفر علمی: ندارد			
			کارگاه: ندارد			
			آزمایشگاه: ندارد			
			سمینار: دارد			

اهداف کلی درس:

هدف این درس آشنایی دانشجویان دوره دکتری با جنبه های مولکولی و ژنتیکی تکوین در گیاهان است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس می توانند مبانی تغییرات مولکولی، ژنهای درگیر و تنظیم بیان ژنهای در گیاهان را توضیح دهند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

- ۱- مقدمه: مبانی سلوی و مولکولی تکوین در گیاهان
- ۲- سربوشت سلوی و اطلاعات موقعیتی، تکوین رویان
- ۳- رویان زائی، تکوین دانه رست، تکوین شاخه، تکوین برگ، گذار به گلدهی، تکوین گل، تکوین اندام های تولید مثلی گل، گرده افسانی و آپومیکسی با تأکید بر تغییرات مولکولی، ژن های درگیر و بیان ژن ها
- ۴- قطبیت و نقش آن در الگویندی و تمایز اندام ها
- ۵- مریستم ها: بنیانگذاری، حفظ تعداد لایه ها، سلوی های بنیادی
- ۶- تشکیل الگوی سلوی، تکوین روزندها و الگویندی
- ۷- تکوین دانه و میوه، تکوین ریشه، تکوین آوند با تأکید بر تغییرات مولکولی، ژن های درگیر و بیان ژن ها
- ۸- تکوین گل، مدل ABC و جهش های هومویوتیک
- ۹- ژنتیک مولکولی تکوین در گیاهان، خاموش سازی RNA، متیلاسیون DNA به عنوان یک تنظیم کننده دینامیک سازماندهی ژنوم و بیان ژن در گیاهان.
- ۱۰- سازوکارهای مولکولی تنظیم اپی ژنتیکی پدیده های تکوینی در گیاهان

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

1. Leyser, O., Day, S. (2003) Mechanisms in Plant Development. Blackwell Publishing, USA.
2. Fosket, D.E. (1994) Plant growth and development: a molecular approach. Academic Press.
3. Howell, S.H. (2000) Molecular Genetics of Plant Development. Cambridge University Press.
4. Murphy, T.M., Thompson, W.F. (1988) Molecular plant development. Prentice Hall
5. Pua, E-C, Davey, M.R. (2010) Plant Developmental Biology— Biotechnological Perspectives – Volume; Springer.
6. Taiz, L. and Zeiger, E. (2010) Plant Physiology, Fifth Edition, Sinauer Associates Incorporated.
7. Westhoff, P. (1998) Molecular plant development: from gene to plant. Oxford University Press

تنش ها و تکوین گیاهی						فارسی	عنوان
Stresses and Plant Development						انگلیسی	درس
دروس پیشناز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد				
ندارد	۳۲	۲	تخصصی		جبرانی		پایه
			عملی		نظری *		نظری عملی
			آموزش تکمیلی عملی: ندارد		سفر علمی: ندارد		
			کارگاه: ندارد		آزمایشگاه: ندارد		
			سمینار: دارد				

اهداف کلی درس:

هدف این درس آشنائی دانشجویان دوره دکتری با چگونگی مقابله گیاه در مراحل مختلف تکوینی با انواع تنش های زیستی و غیر زیستی با تأکید بر سازوکارهای تکوینی تحمل گیاهان در برابر تنش های محیطی است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس می توانند ضمن درک تغییرات تکوینی گیاهان در برابر تنش های زیستی و غیرزیستی، سازوکارهای تکوینی مقاومت گیاهان را در مقابله با تنش های محیطی بیان نمایند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

- ۱- مقدمه: مفهوم تنش و مهمترین عوامل تنشی مؤثر بر گیاهان
- ۲- ارتباط بین تنشها و پاسخهای گیاهان در سطوح سلول و تغییرات بافتی
- ۳- استراتژی های کلیدی رفتارهای تحمل در برابر تنش های محیطی
- ۴- تنشها و اثرات آن بر تکوین رویشی و زایشی گیاهان و پاسخ های زیست شناسی سلولی و تکوینی، بیوشیمیائی و مولکولی گیاهان به تنش های غیرزیستی (شوری، خشکی، شیمیائی، عناصر سنگین، دمایی، نوری، تابشی و نظایر آن) و عوامل موثر در نوع پاسخ گیاهان به تنش ها
- ۵- سازوکار اثر فلزات سنگین بر تکوین اندامهای رویشی و زایشی (تکوین پرچم ها، تحولات سلولی گرده ها، تکوین تخمک ها) گیاهان ، فرایندهای تحمل در گونه ها و تغییرات ساختاری و فراساختاری
- ۶- سازوکارهای مولکولی پاسخ گیاهان در تنشهای شوری، خشکی، اسمزی و پاسخهای تشریحی گیاهان به این تنشها
- ۷- چگونگی درک تنش ها توسط گیاهان و مسیرهای علامت دهنده دخیل در مقاومت و پاسخ گیاهان به تنشها
- ۸- پاسخ های مولکولی و زنهای دخیل در پاسخ به تنشها در گیاهان
- ۹- نقش هورمونها در تنش ها و تغییرات ساختاری و بافتی در پاسخهای سازگاری به انواع تنشها

- ۱۰- نقش تنظیم کننده های رشد در تکوین گیاهان در معرض تنش های محیطی و نقش آنها در پاسخ به تنش ها
- ۱۱- تغییرات اپی زنتیکی در گیاهان و تحمل تنش های محیطی
- ۱۲- شبکه های تنظیم رونویسی در پاسخ به تنش های محیطی
- ۱۳- مسیرهای ترارسانی علامت (signal transduction) در پاسخ به تنش های غیرزیستی و زیستی
- ۱۴- آشنایی با فنون مختلف مورد استفاده برای مطالعات زیست شناسی سلولی و تکوینی گیاهان تحت تنشهای محیطی شامل تنش های اسمزی (شوری و خشکی) در گیاهان
- ۱۵- مطالعات مولکولی در پژوهش های انجام شده در گیاهان هالوفیت از قبیل آنالیز ترانسکریپتوم در پاسخ به تنش های خشکی و شوری، میکرو RNA ها و نقش آنها در تحمل تنش های غیر زیستی
- ۱۶- آنالیزهای زنومی پاسخ گیاهان به تنش های محیطی

روش ارزیابی:

بروزه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	-	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

- 1.Ahmad, P., Azooz, M.M. and Prasad, M.N.V. (2013) Salt Stress in Plants-Signalling, Omics and Adaptations; Springer.
- 2.Alscher, R. G., Cumming, J. R. (1990) Stress responses in plants: Adaptation and Acclimations, Wiley - Liss, Inc. New York, Chichester, Brinsbane, Toronto, Singapore.
- 3.Basra, A.S., Basra, R.K. (1997) Mechanisms of environmental stress resistance in plants. Harwood academic publishers.
- 4.Buchanan, B.B., Grussem, W., Jones, R.L. (2015) Biochemistry and molecular biology of plants. American society of plant physiologists.
- 5.Jenks, M.A., Hasegawa, P.M., Jain, S.M. (2007) Advances in Molecular Breeding toward Drought and Salt Tolerant Crops; Springer.
- 6.Jones, H.J., Flowers, T.J., Jones, M.B. (1992) Plants under stress. Cambridge University Press.
- 7.Hirt, H. (2009) Plant Stress Biology, From Genomics to Systems Biology; WILEY-VCH Verlag GmbH & Co. KGaA.
- 8.Levitt, J. (1980) Responses of plants to environmental stresses, Academic Press. New York, San Francisco, London.
- 9.Matthew, A., Jenks, A. and Hasegawa, P.M. (2005) Moleculat stress Physiology of Plants. Springer India.
- 10.Rout, G.R. and., Das, A.B. (2005) Plant Abiotic Stress. Blackwell Publishing Ltd.
- 11.Sunkar, R. (2010) Plant Stress Tolerance, methods and protocols; Humana Press.

کشت سلول، بافت و پروتوپلاست گیاهی				فارسی	عنوان		
Plant cell, tissue and protoplast culture				انگلیسی	درس		
دروس پیشنباز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد				
ندارد	۳۲	۲	تخصصی	جبرانی	پایه		
			عملی	نظری*	عملی	نظری	
	آموزش تكميلی عملی: ندارد						
	سفر علمی: ندارد						
	کارگاه: ندارد						
	آزمایشگاه: ندارد						
	سمینار: دارد						

اهداف کلی درس:

هدف این درس آشنائی دانشجویان دکتری با روش‌های جدید و پیشرفته کشت سلول، بافت و پروتوپلاست گیاهی است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان با گذراندن این درس قادر به استفاده از روش‌های پیشرفته کشت سلول و پروتوپلاست در تحقیقات خواهند شد.

سرفصل یا رئوس مطالب:

۱-کشت کالوس، سوسپانسیون و ریشه موئین: القا، حفظ و تعیین ویژگی ها

۲-اندازه گیری رشد، تخمین تقسیم یاخته ای و توسعه یاخته

۳-اندازه گیری زنده مانانی یاخته

۴-حفظاًت انجمادی یاخته های سوسپانسیونی رویانزا

۵-کاربرد آمار در زیست فناوری گیاهی

۶-تولید گیاهان هاپلونید و هاپلوبنید مضاعف در گیاهان

۷-رویانزایی بدنی در گیاهان

۸-حفظاًت انجمادی جوانه های راسی

۹-نقش بالقوه میکرو رنا در زادگیری گیاهان

۱۰-آنالیز اپی ژنتیکی کشت سلول و بافت

۱۱-کشت سلول و بافت و مارکر های مولکولی

۱۲-روش های مختلف تاریختی ژنتیکی بافت ها و سلول های گیاهی

۱۳-تاریختی اندامک ها

۱۴-کشت پروتوپلاست، تکنیک ها و کاربردها

۱۵-کشت پروتوپلاست و همجوشی یاخته ای و تاریختی ژنتیکی

روش ارزیابی:

بروزه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
※	آزمون های نوشتاری عملکردی -	※	-

فهرست منابع:

1. Davey, M.R. and Anthony, P. (2010) Plant Cell Culture: Essential Methods. Wiley Blackwell
- 2.Loyola-Vargas, V.M., Ochoa-Alejo, N. (2012) Plant Cell Culture Protocols. Springer
- 3.Vasil, I.K. K., and Thorpe, T. A (1994) Plant Cell and Tissue Culture. Springer

گرده شناسی پیشرفته						فارسی	عنوان
Advanced Palynology						انگلیسی	درس
دروس پیشیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد				نوع واحد	
	۳۲	۲		تخصصی عملی	نظری*	جبرانی عملی	پایه نظری عملی
ندارد							
							آموزش تکمیلی عملی: دارد
							سفر علمی: ندارد
							کارگاه: ندارد
							آزمایشگاه: ندارد
							سمینار: دارد

اهداف کلی درس:

هدف این درس آموزش مباحث پیشرفته گرده شناسی و کاربردهای این علم است. همچنین هدف این درس آشنایی دانشجویان دکتری با مباحث پیشرفته در ارتباط با دانه‌های گرده و هاگ‌ها با تأکید ویژه بر نحوه تکوین و ریخت زانی آن‌ها و همچنین استفاده از دانه‌های گرده برای شناسایی گیاهان ضمن فرآینیری مباحث پیشرفته این درس می‌باشد.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان با گذراندن این درس قادر خواهند بود تحلیل‌های مناسبی در مورد مطالعات گرده شناسی پژوهش خود داشته باشند. همچنین دانشجویان خواهند توانست پژوهه‌های پژوهشی در این خصوص طراحی کنند و یا از نتایج این تحقیقات در تفسیر و تحلیل تحقیقات خود استفاده کنند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

۱- مقدمه و واژه شناسی دانه گرده

۲- گرده شناسی دوران‌های مختلف زمین شناسی

۳- گرده شناسی دیرینه و کاربردهای آن

۴- پترولی پالینولوژی (گرده شناسی نفت)

۵- ریخت‌شناسی دانه گرده

۶- تکوین دانه گرده

۷- بیوشیمی دانه گرده

۸- کاربرد گرده‌شناسی در علوم مختلف

۹- دندروکرونولوژی

۱۰- آزمایشگاه گرده‌شناسی و تحلیل داده‌ها

روش ارزیابی:

پروردگار	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

- Dafni, A., Hesse, M., Pacini, E. (2000) Pollen and Pollination. Springer.
- Evert, R.F., Eichhom, S.E. (2013). Raven Biology of Plants. Freeman and Company Publishers.
- Hesse, M. (2009). Palynology. Springer.
- Hesse, M., Halbritter, H., Weber, M., Buchner, R., Frosch-Radivo, A., Ulrich, S. (2007): Pollen Terminology: An illustrated handbook.
- Horowitz, A. (1992) Palynology of Arid Lands; Elsevier.
- Jansonius, J., McGregor, D. C. (1996) Palynology: Principles and Application; American Association of Stratigraphic Palynologists Foundation.
- Moore, P. D., Webb, J. A., Collinson, M. E. (1991) Pollen Analysis; Blackwell Scientific Publications.
- Saxena, M. R. (1993) Palynology; International Science Publisher.
- Traverse, A. (2007) Paleopalynology (2nd Ed.); Springer.

ندارد	دروس پیش‌نیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد			
				تخصصی	جبرانی	پایه	
				عملی	نظری *	عملی	نظری

اهداف کلی درس:

آشنائی دانشجویان دوره دکتری با ساختارهای درونی گیاهان شامل بافت‌ها و اندام‌های مختلف در مرحله رویشی است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان در پایان این درس می‌توانند ضمن آشنائی کامل با انواع بافت‌ها و اندام‌های رویشی، ساختار ظاهری، تشریح، عملکرد، اهمیت و چگونگی بیان و جایگاه زن‌های دخیل در کنترل اجزای گیاه را شرح دهند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

۱- مقدمه: کاربرد تشریح گیاهی در علوم دیگر

۲- مریستم‌ها: رده‌بندی و طرح رشد مریستم‌ها، ساختار، فراساختار و کده‌بندی مریستم‌های راسی، راس شاخساره رویشی، ساختار و فراساختار مریستم شاخساره در آرابیدوپسیس به عنوان مدل، ساختار و فراساختار مریستم‌های کناری (زوایه) و نقش آنها در شاخه بندی، ساختار جوانه‌ها و انواع آنها، ساختار و فراساختار راس ریشه و کده‌بندی آن، ساختار باز و بسته ریشه‌ها، مرکز خفته، ساختار و فراساختار مریستم ریشه در آرابیدوپسیس

۳- پارانشیم، کلانتیم و اسکلرانشیم: ساختار، فراساختار، انواع و عملکرد، نقش فیبرها و اسکلریدها و برآکنش آنها

۴- روپوست (ایپیدرم): ساختار و فراساختار اجزای آن، الگوبندی روپوست در برگ، ساقه و ریشه، ساختار، فراساختار و نقش کوتیکول (کوتین و مو)

۵- گزیلم و فلوئم اولیه: انواع سلول‌ها، ساختار، فراساختار و جنبه‌های نموی آنها، تیلوز، ساختار و عمل گزیلم و فلوئم در گروه‌های مختلف گیاهان، ساختار و نقش سلول‌های پارانشیمی در گزیلم و فلوئم، ساختار و عملکرد لان‌ها، ارتباط کanal‌های آکواپورین و بافت گزیلم

۶- گزیلم و فلوئم ثانویه: گزیلم ثانویه و تغییر در ساختار چوب، ساختار و عملکرد چوب واکنشی، ساختار انواع چوب در گیاهان، طرح پراکنش عناصر گزیلمی و پرتوها، طرح‌های بر جسته حلقه‌های چوب در درختان، فراساختار،

- عمل و خفتگی کامبیوم آوندی، ساختار فلورم و انواع سلول‌های سازنده آن، ساختار و عملکرد پروتئین‌های آبکشی (P-proteins)، ساختار دیواره سلولی عناصر آبکشی، فلورم ثانویه و تغییرات ساختاری آن، التگوبندی فیبرها در آبکش ثانویه و اهمیت آن، تغییر در ساختار و پراکنش عناصر آبکشی
- ۷-پریدرم، خاستگاه و نمو آن، نشان ویرگی‌های اجزای آن، انواع سلول‌های چوب پنبه، ریخت شناختی پریدرم و ریتیدوم، پلی درم، بافت حفاظتی در تکلیه‌های، پریدرم زخم، ساختار و عملکرد عدسک‌ها
- ۸-ساختارهای ترشحی: ساختارهای ترشحی بیرونی، غدد نمک، هیداتود، شهددان (نکتاری)، کالتراها، اسموفورها، کرک‌های ترشحی، ساختارهای ترشحی گیاهان گوشتخوار، نیش‌های ترشحی، ساختارهای ترشحی درونی، سلول‌های ترشحی درونی، حفرات و مجاري ترشحی، شیرابه برها (لاتیسفرز)، مواد ترشحی
- ۹- ریشه، ساختار ریشه‌های معمولی، انقباضی و سایر ریشه‌های ویژه شده، ریشه‌های نابجا، کلاهک ریشه و نقش آن، ساختار ریشه‌های میکوریزی، گذر ریشه‌ساقه، رشد پسین، شناسایی ساختار بنیادی مریستم‌ها در ریشه
- ۱۰- برگ، ساختار و فراساختار، اثر برگی، اثر رشد ثانویه روی اثر برگی و شاخه‌ای، ساختار برگ در ارتباط با عملکرد آن، تنوع در ساختار و نظم برگی
- ۱۱- ساقه، ساختار و فراساختار، انواع ساختارهای گره، سیستم‌های تک‌پا (مونوپودیال) و هم‌پا (سیمپودیال)
- ۱۲- ویژگی‌های نامعمول ساختاری در ساقه، برگ و ریشه، مریستم ضخیم کننده پیرامونی اولیه، رشد ثانویه در تک لپه‌ای‌ها، ساختار ریشه و ساقه غیرعادی
- ۱۳- بیان و جایشناسی ایمنی شناختی (ایمنولوکالیزاسیون) ژن‌های دخیل در تشکیل، حفظ و عملکرد ساقه، ریشه و برگ
- ۱۴- سازش‌های تشریحی گیاهان در برابر تنش‌های زیستی و غیرزیستی

روش ارزیابی:

پروردۀ	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون‌های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

- Beck C.B. 2010. An Introduction to Plant Structure and Development. Plant anatomy for the Twenty-first Century, Cambridge University Press.
- Crang R. and Vassilyev A. 2003. Plant Anatomy. McGraw-Hill. CD of images.
- Evert R.F. 2006. Esau's Plant Anatomy. 3rd ed. Wiley-Interscience.
- Evert R.F. and Eichhorn, S.E. 2013. Raven Biology of Plants, 8th ed. W.H. Freeman & Co.
- Hacke U.G. 2015. Functional and Ecological Xylem Anatomy. Springer International Publishing Switzerland

تولید مثل در گیاهان				فارسی	عنوان
Plant Reproduction				انگلیسی	درس
دروس پیشناز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد		
ندارد	۳۲	۲	تخصصی عملی	جبرانی نظری *	پایه عملی
			نظری	عملی	نظری عملی
					آموزش تکمیلی عملی: ندارد
					سفر علمی: ندارد
					کارگاه: ندارد
					آزمایشگاه: ندارد
					سمینار: دارد

اهداف کلی درس:

هدف این درس آشنائی دانشجویان دوره دکتری با روش‌ها و ساختارهای تولید مثلی مختلف در گیاهان و نقش آنها در موفقیت‌های تولید مثلی و تکثیر گیاهان می‌باشد.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس می‌توانند ضمن آشنا شدن با انواع روش‌های تولید مثلی، نوع یا انواع روش‌های تولید مثلی و سازوکار آنها را در گیاهان توضیح دهند و با سازوکارهای سلولی و مولکولی، روش‌های کنترل تولید مثل و تکثیر و موفقیت‌های تولید مثلی گیاهان آشنا شوند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

۱- مقدمه: تولید مثل (Reproduction)، تکثیر (Propagation) و توسعه (Renewal)، چرخه‌های تولید مثلی، زنده‌زایی

۲- ساختار و عملکرد اندامهای گل، گامتوفیتها و فاکتورهای زنتیکی و هورمونی کنترل گننده آنها، سازوکارهای مولکولی تحریک و مهار گل‌دهی، تنظیم اپی‌زنتیکی تحریک نمو گل، فاکتورهای MADS-box در نمو گل هرمافروdit

۳- لقاح و بنیان‌گذاری میوه، علامت‌های هورمونی و خاموشی RNA (RNA silencing) طی بنیان‌گذاری میوه، مدل‌های رایج بنیان‌گذاری میوه، کنترل رسیدگی میوه، پکرمیوگی (پارتنوکاری) در گیاهان، پراکندگی دانه، ناجوری زنتیکی دانه‌ها، تکثیر دانه، موفقیت‌های تولید مثلی دانه، باروری بالقوه دانه، چند رویانی

۴- دو آمیزی (آمفی‌میکسی)، ناآمیزی (آپومیکسی)، انواع، جنبه‌های فراساختاری، کنترل ناآمیزی، تحریک آن در زیوه و در شیشه، جنبه‌های کاربردی، تکامل ناآمیزی گامتوفیتی و اهمیت آن، باروری دانه در ناآمیزها، بکرزایی (پارتنوژن)

- ۵- تولید مثل رویشی در گیاهان، انواع، اهمیت و علل آن
- ۶- خودناسازگاری، انواع، علل و اهمیت آن، تک پایگی، دوپایگی، ناجور خامگی، چندریختی جنسی، بازآمدی (کاسموگامی)، بستدزامی (کلیستوگامی)، تکامل گردهافشانی وابسته به باد، سیستم‌های تکثیر (خودگشتنی یا اتوگامی، دگرگشتنی یا آلوگامی (همسایه‌زامی یا زینتوگامی، بیگانه‌زامی یا زنوجامی)، نسبت گرده-تخمک در سیستم‌های تکثیر مختلف، نقش گردهافشانی در جمعیت‌های طبیعی و اهمیت آن
- ۷- اهمیت دورگ‌گیری در تکامل گیاهان پیشرفته، چندلادی (پلی‌بلوئیدی) و نقش آن در تولید مثل، بی‌دانگی، کاهش باروری
- ۸- تعیین جنسیت در گیاهان، پراکنش دوپایگی و کروموزوم‌های جنسی در گیاهان، تکامل کروموزوم‌های جنسی
- ۹- تنش‌های محیطی و تولید مثل گیاهان

روش ارزیابی:

بروزه	آزمون‌های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون‌های نوشتاری *	-	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

- 1.Ainsworth C.C. 2005. Sex Determination in Plants, BIOS Scientific Publishers Limited.
- 2.Batygina T.B. 2002. Embryology of Flowering Plants: Terminology and Concepts, Vol. 1: Generative Organs of Flower
- 3.Batygina T.B. 2005. Embryology of Flowering Plants: Terminology and Concepts, Vol. 2: The Seed
- 4.Batygina T.B. 2009. Embryology of Flowering Plants Terminology and Concepts Volume 3: Reproductive Systems
5. Evert R.F., and Eichhorn, S.E. 2013. Raven Biology of Plants, 8th ed. W.H. Freeman & Co.
- 6.Franklin-Tong V.E. 2008. Self-Incompatibility in plants: Evolution, diversity, and mechanisms, Springer-Verlag Berlin Heidelberg.
7. Glover B. J. 2007. Understanding Flowers and Flowering: An integrated approach, Oxford University Press.
- 8.Ostergaard L. 2010. Fruit Development and Seed Dispersal (Annual plant reviews volume 38), Blackwell Publishing Ltd.

فیزیولوژی نمو در گیاهان						فارسی	عنوان	
Plant Developmental Physiology						انگلیسی	درس	
دروس پیش‌تیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد					
ندارد	۳۲	۲	تخصصی		جبرانی		پایه	
			عملی	نظری *	عملی	نظری	عملی	
	آموزش تکمیلی عملی: ندارد							
	سفر علمی: ندارد							
	کارگاه: ندارد							
	آزمایشگاه: ندارد							
سمینار: دارد								

اهداف کلی درس:

هدف این درس آشنائی دانشجویان دوره دکتری با پدیده های نموی و چگونگی تنظیم این پدیده ها در گیاهان است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس می توانند سازوکارهای بیوشیمیائی و مولکولی کنترل نمو در گیاهان را توضیح دهند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

۱- نمو در ابعاد سلولی: ساختار یک سلول گیاهی با تکیه بر نحوه تنظیم تقسیم سلولی (از دیدگاه مولکولی و نقش سیکلین ها و کینازها) و تنظیم گسترش سلولی، زیست زائی دیواره (ساختمان دیواره و تشکیل آن با تکیه بر آنزیم های مربوطه به ویژه نحوه عمل و آرایش سلولی سنتاز، سازوکارهای بیوفیزیکی و بیوشیمیایی گسترش دیواره، اکسپانسین و نحوه تنظیم آن با هورمون ها و غیره)

۲- نمو در ابعاد گیاه کامل: نمو رویشی: نمو ریشه و شاخه (شامل برگ) در گیاهان: توصیف فیزیولوژیکی و شرح انواع ژن های دخیل در آن

۳- ژن های دخیل در نمو مریستم های رویشی (از جمله سیستم کلاواتا و ژن های هوموژودومین)

۴- ژن های دخیل در برگ آرائی (فیلوتاکسی) و ژن های دخیل در شکل گیری ریخت شناسی برگ و نمو روزنه ها و کرک ها و تارکشنه ریشه

۵- نمو در ابعاد گیاه کامل: نمو زایشی: تراسانی علامت نور در گیاهان (فیتوکروم ها و رنگیزه های نور آبی شامل ساختار و اجزای مسیر و سازوکارهای مولکولی و فیزیولوژیکی عمل آنها)

۶- گلدهی و کنترل نمو گل در گیاهان و ژن های مرتبط با نمو گل

۷- کنترل گلدهی: مسیرهای خودگران، وابسته به ژیبرلین، بهاره کردن، فلوریزن و نحوه تنظیم پاسخ به روزهای بلند و کوتاه از دیدگاه فیزیولوژیکی و مولکولی (ژنهای ... FD, FT)

- ۸- هماهنگی پاسخ‌های نموی و نقش عوامل محیطی در نمو گیاهان
- ۹- تنظیم هورمونی نمو و فرایندهای فیزیولوژیکی در گیاهان
- ۱۰- رویان زائی در گیاهان و کنترل هورمونی آن
- ۱۱- سازوکارهای مولکولی تنظیم اپی زنتیکی نمو در گیاهان و زنتیک مولکولی تنظیم نموی (RNA Silencing و DNA متیلاسیون)
- ۱۲- مدل‌های تنظیم زنی برای نمو گیاه و تکامل

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون‌های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

- Buchanan, B.B., Gruissem, W., Jones, R.L. (2015) Biochemistry and molecular biology of plants. American society of plant physiologists.
- Fosket, D. E. (1995) Plant Growth and Development: A Molecular Approach. Elsevier Science Ltd.
- Howell, S.H. (1998). Molecular Genetics of Plant Development. Cambridge University Press.
- Inze, D. (2008) Cell cycle control and plant development; Springer.
- Leyser, O., Day, S. (2003) Mechanisms in Plant Development. Blackwell Publishing.
- Lyndon, R.F. (1990) Plant Development, the cellular basis. Unwin Hyman Ltd.
- Opik, H., Rolfe, S. A., Willis, A. J., Street, H. E. (2005) The Physiology of Flowering Plants: Their Growth and Development. Cambridge University Press.
- Pua, E-C, Davery, M.R. (2010) Plant Developmental Biology - Biotechnological Perspectives, Volumes 1 and 2; Springer.
- Srivastava, L. M. (2002) Plant Growth and Development: Hormones and Environment. Academic Press.

تنظیم کننده های رشد گیاهی						فارسی	عنوان	
Plant Growth Regulators						انگلیسی	درس	
دروس پیشناز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد					
ندارد	۳۲	۲	تخصصی		جبرانی		پایه	
			عملی	نظری *	عملی	نظری	عملی	
	آموزش تکمیلی عملی: ندارد							
	سفر علمی: ندارد							
	کارگاه: ندارد							
	آزمایشگاه: ندارد							
سمینار: دارد								

اهداف کلی درس:

هدف این درس یادگیری کامل ساختار، بیوسنتر، نقش و سازوکار عمل انواع تنظیم کننده های رشد گیاهی است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس می توانند ضمن آشنائی کامل با انواع تنظیم کننده های رشد در گیاهان و بیوسنتر این ترکیبات، وظایف و سازوکار عمل این ترکیبات را در گیاهان توضیح دهند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

۱- تراسانی علامت هورمون های گیاهی- اصول و الگوهای مسیرهای تراسانی علامت (های شیمیابی) در گیاهان، مقدمه ای بر گیرنده ها (گیرنده های معمولی و گیرنده های کینازی در گیاهان)، طبقه بندی و شرح PLC-PLA- PLD و مثال های اجزای مسیرهای تراسانی علامت با واسطه ترکیبات چربی (مسیر علامتی Ca, IP3, IP6, DAG, CADPR, ROS, NO)، پیک های ثانوی در گیاهان

۲- تعاریف و شناخت عمومی از هورمون ها و تنظیم کننده های رشد در گیاهان

۳- بیوسنتر و متابولیسم هورمون های گیاهی: اکسین ها، سیتوکینین ها، ریبرلیتها، اتیلن، آبسیزیک اسید، براسینواستروئید ها، راموناتها و سالیسیلیک اسید و استریگولاکتون ها

۴- تنظیم بیوسنتر هورمونهای گیاهی توسط عوامل ریتمیکی، محیطی و هورمونی

۵- وظایف و نقش هورمون های گیاهی

۶- تراپری (انتقال) هورمونهای گیاهی

۷- سازوکار مولکولی عمل هورمون های گیاهی

۸- نقش دفاعی هورمون ها در برابر آفات و بیماری ها

۹- نقش هورمون ها در تحمل تنش های محیطی

۱۰- کاربرد های تجاری تنظیم کننده های رشد

۱۱- جنبه های مولکولی هورمونها (زنهای بیوسنتر هورمونها، گیاهان ترازنی در زیست شناسی هورمونها، رهیافت‌های مولکولی برای مطالعه سازوکار عمل هورمونها، زنهای اتیلن در رسیدگی میوه، نقش هورمونها در فعال سازی ذنی در پاسخ به تنش های محیطی منجمله جراحت در گیاهان)

۱۲- دست ورزی (manipulation) هورمون های گیاهی

۱۳- مهندسی زنتیک مسیرهای بیوسنتری هورمون های گیاهی

روش ارزیابی:

بروزه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

- 1.Buchanan, B.B., Grussem, W., Jones, R.L. (2015) Biochemistry and molecular biology of plants. American society of plant physiologists.
- 2.Davies, P.J. (2010) Plant Hormones: Biosynthesis, signal Transduction, Action; Springer.
- 3.Davies, P. (2013) Plant Hormones: Physiology, Biochemistry and Molecular Biology. Springer Science & Business Media.
- 4.Park et al. (2015) Agrochemical control of plant water use using engineered abscisic acid receptors. Nature 520:545-562. Macmillan Publishers Limited.
- 5.Taiz, L. and Zeiger, E. (2015) Plant Physiology. 6rd ed. Sunderland: Sinauer Association.
- 6.Weyers, J.D.B. and Paterson, N.W. (2001) Plant hormones and the control of physiological processes. *New Phytologist*.152:375-407.

تمایز و اندام زایی در گیاهان				فارسی	عنوان
Differentiation and Organogenesis in Plants				انگلیسی	درس
دروس پیشناخت	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد		
ندارد	۳۲	۲	تخصصی	جبرانی	پایه
			عملی	نظری *	عملی
			نظری	عملی	نظری
			آموزش تکمیلی عملی: ندارد		
			سفر علمی: ندارد		
			کارگاه: ندارد		
			آزمایشگاه: ندارد		
			سمینار: دارد		

اهداف کلی درس:

هدف این درس آشنایی دانشجویان دوره دکتری با مبانی مولکولی فرایند تمایز و پدیده اندام زائی در گیاهان است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس می توانند مبانی مولکولی فرایند تمایز و پدیده اندام زائی در گیاهان را شرح داده و راهکاری هایی را برای کنترل آنها پیشنهاد نمایند.

۱- مقدمه: مفهوم تمایز و اندام زایی در گیاهان

۲- الگوی بیان ژن و سازمان یابی مریستم، ایجاد خود تجدیدی مخزن سلول های بنیادی در مریستم

۳- تنظیم فعالیت WUSCHEL و محصولات آن در تجدید جمعیت سلول های بنیادی

۴- فرایند تنظیم کننده های کلیدی مخزن سلول های بنیادی در مریستم های ریشه، ساقه و گل

۵- سیستم قطبی ad/abaxial و تداخل آن در تشکیل و فعالیت مریستم

۶- فرایند ترارسانی علامت (سیگنالینگ) دخیل در فرایند تمایز

۷- نقش شبکه های تنظیمی و اثر تنظیم کننده های رشد بر مریستم های ریشه و ساقه و عملکرد آن

۸- ریخت زائی در رویان زائی و سازمان یابی الگوی اندام زایی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پژوهه
-	-	آزمون های نوشتاری **	*
		-	عملکردی -

فهرست منابع

- 1.Buvat, R. (1989) Ontogeny, Cell Differentiation and structure of vascular plants; Springer-Verlag.
- 2.Howell, S.H. (1998). Molecular Genetics of Plant Development. Cambridge University Press.
- 3.Inze, D. (2008) Cell cycle control and plant development; Springer.
- 4.Leyser, O., Day, S. (2003) Mechanisms in Plant Development. Blackwell Publishing.
- 5.Lyndon, R.F. (1990) Plant Development, the cellular basis. Unwin Hyman Ltd.
- 6.Sussex, I.M. (1989). Patterns in Plant Development. Cambridge University Press.
- 7.Timmermans, M.C.P. (2010) Plant Development (Current Topics in Developmental Biology). Academic Press.

و مقالات جدید چاپ شده در مجلات معتبر

زیست فناوری گیاهی					فارسی	عنوان		
Plant Biotechnology					انگلیسی	درس		
دروس پیش‌نیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد					
ندارد	۳۲	۲	تخصصی		جبرانی	پایه		
			عملی	نظری*	عملی	نظری		
	آموزش تکمیلی عملی: ندارد							
	سفر علمی: ندارد							
	کارگاه: ندارد							
	آزمایشگاه: ندارد							
سمینار: دارد								

اهداف کلی درس:

هدف این درس آشنائی دانشجویان دوره دکتری با علم زیست فناوری گیاهی است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس می‌توانند ضمن آشنائی کامل با اصول علم زیست فناوری گیاهی از آموخته‌های خود در پژوهش‌های مربوط به رساله استفاده کنند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

- ۱- زیست فناوری، کلیات، کاربردها و آینده این علم
- ۲- آشنائی با اصول کشت بافت، سلول و پروتوبلاستی گیاهی، کاربردهای کشت بافت و سلول گیاهی، رویان زانی بدنی در گیاهان، ریزازدیادی گیاهان
- ۳- انتقال ژن به گیاهان، تاریخچه، انواع روش‌های انتقال ژن به گیاهان، انواع وکتورها
- ۴- مهندسی ژنتیک گیاهان زراعی و داروئی، مقدمه، تراویختی ژنتیکی و تولید گیاهان تراویخت
- ۵- رهیافت‌های زیست فناوری برای تولید ترکیبات داروئی، کشت سلول‌های گیاهی، زیست تراویختی، تولید ترکیباتی مانند پودوفیلوتوکسین
- ۶- تنش‌های زیستی و غیر زیستی و کاربرد زیست فناوری گیاهی در ایجاد مقاومت به انواع تنش در گیاهان
- ۷- فیتوبیوراکتورها و کاربرد آنها در تولید متابولیت‌های تانوی گیاهی
- ۸- تولید محصولات نوترکیب

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروره
-	*	آزمون‌های نوشتاری *	*
		عملکردی -	

فهرست منابع :

- 1.Kayser, O., Quax, W.J. (2007) Medicinal Plant Biotechnology, WILEY-VCH Verlag GmbH & Co. KGaA.
- 2.Lorz, H., Wenzel, G. (2005) Biotechnology in Agriculture and Forestry; Springer
- 3.Thangadurai, D., Tang, W., Song, S.Q. (2007) Plant Stress and Biotechnology; Oxford Book Company.

ژنتیک مولکولی گیاهی						فارسی	عنوان		
Plant Molecular Genetics						انگلیسی	درس		
دروس پیش‌نیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد						
ندارد	۳۲	۲	تخصصی		جبرانی		پایه		
			عملی	نظری *	عملی	نظری	عملی	نظری	
	آموزش تكمیلی عملی: ندارد								
	سفر علمی: ندارد								
	کارگاه: ندارد								
	آزمایشگاه: ندارد								
سمینار: دارد									

اهداف کلی درس:

هدف این درس آشنائی دانشجویان دوره دکتری با پیشرفت های اخیر در زمینه زیست شناسی مولکولی و ژنتیک مولکولی گیاهی است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس می توانند ساختار و عملکرد ژنوم هسته و پلاستیدها را توضیح دهند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

- ۱-ساختار، عملکرد و ژنوم هسته و پلاستیدها
- ۲-همتاسازی دنا(DNA)، نوترکیبی و ترمیم در هسته و پلاستید
- ۳-رونویسی و تنظیم رونویسی در هسته و پلاستید ها
- ۴-پردازش، تجزیه و بس آدنیلی شدن رونوشت های هسته ای و کلروپلاستی
- ۵-پیرایش (Splicing) و ویرایش رنا (RNA) در هسته و پلاستید ها
- ۶-ترجمه و تنظیم ترجمه در سیتوسل و کلروپلاست ها
- ۷-گردھمانی پروتئین ها در کلروپلاست ها
- ۸-پایداری و تجزیه پروتئین ها در پلاستید ها
- ۹-ورود پروتئین ها به کلروپلاست
- ۱۰-تبادل اطلاعات بین هسته و پلاستید
- ۱۱-تراریختی ژنتیکی پلاستیدها

روش ارزیابی:

پروره	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	*	-
	عملکردی -		

فهرست منابع:

- 1.Buchanan, B.B., Grussem, W., Jones, R.L. (2015) Biochemistry and molecular biology of plants. American society of plant physiologists.
- 2.Bock, R (2007) Cell and Molecular Biology of Plastids. Springer
- 3.Grotewold, E., Chappell, J. and Kellogg, E. (2015) Plant genes, genomes, and genetics. JohnWiley & Sons, Ltd

بیوانفورماتیک گیاهی						فارسی	عنوان	
Plant Bioinformatics						انگلیسی	درس	
دروس پیشیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد					
۳۲		۲	تخصصی				جبرانی	پایه
			عملی	نظری*	عملی	نظری	عملی	نظری
ندارد			آموزش تکمیلی عملی: ندارد				سفر علمی: ندارد	
							کارگاه: ندارد	
							آزمایشگاه: ندارد	
							سمینار: دارد	

اهداف کلی درس:

هدف این درس آشنایی دانشجویان دوره دکتری با اصول و کاربردهای بیوانفورماتیک در گیاهان است. با توجه به گسترش اومیکس ها (زنومیکس، پروتئومیکس، ترانسکریپتومیکس و متابولومیکس) در علوم گیاهی و نیاز مرم به آگاهی از نرم افزارهای مورد استفاده در آنها لزوم گذراندن این درس وجود دارد.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس می توانند ضمن آشنایی کامل با اصول علم بیوانفورماتیک و نرم افزارها و پایگاه های اطلاعاتی از آموخته های خود در پردازش اطلاعات حاصل از پژوهش های تخصصی در مورد گیاهان استفاده کنند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

۱-مفاهیم و مبانی بیوانفورماتیک

۲-نحوه استفاده از بانک زنی NCBI در گیاهان

۳-آشنایی با انواع پایگاه های اطلاعاتی گیاهی مانند Gramene، GrainGenes، TAIR Database ، BarleyBase/PLEXdb، MaizeGDB

۴-آنالیز ترانسکریپتوم، چگونگی تحلیل اطلاعات حاصل از تحلیل Serial analysis of gene (SAGE) و MPSS(Massively parallel expression

signature sequencing)

۵-آنالیز توالی نوکلوتید ها و آمینو اسیدها

۶-آنالیز داده های متابولومیکس در گیاهان

۷-پروتئومیکس محاسباتی

۸-منبع بیوانفورماتیکی KEGG برای تحقیقات زنوم گیاهان

۹-سامانه بین المللی گیاهان زراعی (ICIS) برای مدیریت داده های ژرم پلاسم

۱۰- آنالیز داده های توالی یابی نسل جدید یا ان جی اس (NGS) و استفاده از SNPs و SSRs در تحلیل

رُنْتِيکي گیاهان

۱۱- روش های نشانه گذاری (Annotation) هستی شناسی (Ontology) زنی

۱۲- تحلیل داده های پیچیده مولکولی گیاهی از منابع متعدد

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	*	*
	عملکردی -		

فهرست منابع:

1. Edwards, D. (2007) Plant Bioinformatics- Methods and Protocols. Humana Press Inc.
2. Edwards, D. and Batley, J. (2004) Plant bioinformatics: from genome to phenome. Trends in Biotechnology. Volume 22, Issue 5, p232–237, 1 May 2004
3. Rhee, S.Y., Dickerson J, Xu D. (2006) Bioinformatics and its applications in plant biology. Annu Rev Plant Biol. 2006;57:335-60.

مباحث جدید در زیست شناسی سلولی و تکوینی گیاهی				فارسی	عنوان	
New Topics in Plant Cell and Developmental Biology				انگلیسی	درس	
دروس پیش‌نیاز	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد			
ندارد	۳۲	۲	تخصصی	جبرانی	پایه	
			عملی	نظری*	عملی	نظری
						آموزش تكمیلی عملی: ندارد
						سفر علمی: ندارد
						کارگاه: ندارد
						آزمایشگاه: ندارد
						سمینار: دارد

اهداف کلی درس:

هدف این درس آشنائی دانشجویان دوره دکتری با آخرین پیشرفت های مطرح در زیست شناسی سلولی و تکوینی گیاهی است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس می توانند با آشنائی با آخرین پیشرفت های علم زیست شناسی سلولی و تکوینی گیاهی از این یافته ها در پژوهش های خود بهره ببرند.

روش ارزیابی:

پروره	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
۰	آزمون های نوشتاری *	*	-

فهرست منابع:

– مجلات معتبر علمی چاپ شده دو دهه اخیر با نمایه WOS و JCR و همچنین کتابهای معتبر ذیربسط

نام دانشجویان	تعداد ساعت	تعداد واحد	نوع واحد				عنوان فارسی	عنوان انگلیسی
			تخصصی عملی	جبرانی نظری*	پایه عملی	پایه نظری		
دروس پیشیاز	۳۲	۲					آموزش تکمیلی عملی: ندارد	
ندراد							سفر علمی: ندارد	
							کارگاه: ندارد	
							آزمایشگاه: ندارد	
							سمینار: دارد	

اهداف کلی درس:

هدف این درس بررسی و مطالعه کامل یکی از موضوعات و مباحث مهم زیست شناسی سلوی و تکوینی گیاهی توسط دانشجویان دوره دکتری است.

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان پس از گذرانیدن این درس می توانند با جزئیات یکی از موضوعات مهم در زیست شناسی سلوی و تکوینی گیاهی آشنائی کامل پیدا کرده و از یافته های خود در حل معضلات و مشکلات کشور استفاده کنند.

سرفصل یا رئوس مطالب:

۱- توصیه می شود دانشجویان موضوع سمینار خود را با نظر استاد راهنمای در مورد یکی از موضوعات مهم بومی زیست شناسی سلوی و تکوینی گیاهی انتخاب نمایند تا دستاوردهای حاصل برای حل مشکلات کشور کارساز باشد.

روش ارزیابی:

بروزه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری - عملکردی -	-	-

فهرست منابع:

– مجلات معتبر علمی چاپ شده جدید با نمایه WOS و JCR و همچنین کتابهای معتبر مرتبط

